
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

Szerbiai kanyarójárvány	125
Mumpsz járvány Bulgáriában, 2007-ben	127
Fertőző betegségek adatai	128

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

KANYARÓJÁRVÁNY SZERBIÁBAN (ELŐZETES JELENTÉS)

Észak-Szerbiában jelenleg kanyarójárvány zajlik. Az **első esetet 2007 januárjában** regisztrálták a Vajdaságban, Újvidék (Novi Sad) területén. 2007. **március 12-ig** a Regionális Közegészségügyi Intézetnek összesen **121 kanyaró-gyanús megbetegedést** jelentettek, közülük **78 (64,5%) esetben laboratóriumi vizsgálattal is megerősítették a diagnózist.**

A kanyaró jelentendő betegség Szerbiában: kórházaknak, laboratóriumoknak és az alapellátást biztosító orvosoknak jelenteniük kell minden gyanús beteget, és a diagnózist lehetőség szerint vírusszerológiai vizsgálattal meg kell erősíteni. 2006-ban két morbilli-gyanús megbetegedést jelentettek, de egyik esetében sem erősítették meg a diagnózist laboratóriumi vizsgálattal.

1971-ben az akkori Jugoszlávia részét képező Szerbiában is bevezették az egy dózissal álló monovalens kanyaró oltóanyaggal 12-15 hónapos kor között végzett védőoltást. 1993-ban a morbilli-mumpsz-rubeola (MMR) vakcina váltotta fel a monovalens oltóanyagot, és bevezetésre került 12 éves korban az újraoltás is. A védőoltás térítésmentes és kötelező. A korábban nem oltott gyermekeket iskolába kerüléskor, vagy az orvosnál történő megjelenés alkalmával oltják, illetve szüleiket idézésekkel szólítják fel az oltásokon történő megjelenésre. A roma közösség tagjai nem mindig részesültek védőoltásban, mivel sokat költözködnek, nem járnak iskolába vagy nincsenek nyilvántartva az egészségügyi ellátórendszerben. A roma populáció tényleges átoltottságáról nincsen valós információ.

A jelenleg észlelt járvány során igazolt eseteket a hét közigazgatási egységből álló Vajdaság három térségéből jelentették. A 78 laboratóriumi vizsgálattal igazolt kanyarós beteg medián életkora 13 évnél bizonyult, a legidősebb

33 éves volt. A betegek közül egy oltatlan csecsemő, 42 fő (53,8%) 1-14 éves gyermek. 23 beteget ápoltak kórházban, halálozás nem történt. Azon betegek közül, akiknél az oltási dokumentáció rendelkezésre állt, a legtöbben oltatlan vagy csak egy adag kanyaró vakcinával oltott gyermekek voltak.

A laboratóriumi vizsgálattal megerősítetten kanyarós betegek – egy kivétellel – a roma populációhoz tartoztak.

A járvány megfékezésére irányuló járványügyi intézkedések:

- Minden gyanús illetve laboratóriumi vizsgálattal igazolt kanyaró megbetegedés észlelésekor a beteggel kontaktusba került személyek felderítése a roma lakosság körében, házról-házra történő kutatás az újabb esetek után;
- A hathónapos – 25 éves korú kontakt személyek védőoltása. Amennyiben a védőoltási státusz ismeretlen, a személy felkutatásának helyszínén a védőoltás beadása;
- Az előzetesen védőoltásban nem részült 1-15 éves korú gyermekek oltása;
- Az orvosok figyelmét felhívó országos kampány a gyanús esetek jelentése érdekében.

Annak ellenére, hogy a roma populációban az átoltottság növelésére legutóbb 2002-ben és 2006-ban is számos kezdeményezés történt, körükben a becsült átoltottság 2007 elején változatlanul alacsony volt (nem hivatalos információk szerint egy meghatározott telepen nem haladta meg az 50%-ot). További vizsgálatok szükségesek az alacsony átoltottság kockázati tényezőinek telepenként történő megállapítására.

1998 óta ez az első kanyarójárvány a Vajdaságban, ahol ezt megelőzően az utolsó igazolt kanyaró megbetegedést 2000-ben jelentették. Ez a járvány is az ismert alacsony oltottsági arányú, 1-33 éves korosztályokba tartozó lakosságcsoportokat érinti.

Forrás: <http://www.eurosurveillance.org/ew/2007/070315.asp>T

MUMPSZ JÁRVÁNY BULGÁRIÁBAN, 2007-BEN (ELŐZETES JELENTÉS)

A jelenleg is zajló bulgáriai mumpsz járványban **2007. január 1. és március 18. között** (az 1-11. héten) összesen **997 megbetegedést** regisztráltak. (Ez az esetszám a laboratóriumi vizsgálattal megerősített illetve az epidemiológiai kapcsolattal rendelkező, valószínűsített eseteket is tartalmazza. Az alkalmazott esetdefiníció megfelel az Európai Unió által ajánlottaknak, melyet Bulgáriában a mumpsz surveillance céljára 2005 óta alkalmaznak.)

Összehasonlításként, míg 2005. első 11 hetében 22 megbetegedést jelentettek, 2006 hasonló időszakában 311 eset került a nyilvántartásba.

2005-ben, összességében 608, 2006-ban 919 megbetegedést jelentettek, és az esetek számának emelkedése 2007 elején tovább folytatódott.

A jelenlegi mumpsz-járványban leginkább **a serdülők és a fiatal felnőttek érintettek**. A 2007-ben jelentett esetek több mint 60%-a a 15-19 évesek, kb. 20%-a a 20-24 évesek között fordult elő. A laboratóriumi vizsgálatok a 997 esetből a jelentés megírásáig 112-ben (**11,2%**) **igazolták a mumpsz-vírus kóroki szerepét**.

A járvány kivizsgálása még nem zárult le, de az előzetes adatok azt mutatják, hogy a betegek között a **15-19 évesek és a 20-24 évesek** korcsoportjának túlsúlya e korcsoportok **alacsony átoltottságának** következménye. A 15-19 éves betegeknek kb. egyharmada egyáltalán nem volt oltva, **több mint felét Leningrád 3 monovalens mumpsz vakcina egy adagjával oltották**, amelynek alacsonyabb hatékonysága már korábban is megmutatkozott. A 20-24 éves betegek több mint 90%-a soha nem részesült mumpsz elleni védőoltásban.

Bulgáriában a mumpsz elleni védőoltások adását 1972-ben vezették be, és 1976 óta végzik rutinszerűen. Ez alatt az idő alatt különböző vakcinatörzseket és oltóanyagokat használtak, különböző oltási stratégiákat alkalmaztak, **és emellett 1982-1986. között négy évre felfüggesztették a mumpsz elleni vakcinációt**.

Az immunizációs rendszerben történt korábbi változás és az alkalmanként nem teljes mértékű átoltottság miatt létrejött körülmények tették lehetővé, hogy kialakuljon a jelenlegi járvány, annak ellenére, hogy a jelenlegi mumpsz védőoltási stratégia már megfelel a kor követelményeinek.

A járványt követően végrehajtott kockázatbecslés eredménye az volt, hogy **az 1982-1992. között születettek** a mumpsz megbetegedés tekintetében a

többi korosztálynál **nagyobb kockázatnak vannak kitéve**, és számukra kiegészítő oltásokat kell javasolni.

Ennek eredményeként a bolgár Egészségügyi Minisztérium elhatározta, hogy a nagyobb kockázatú **célcsoport számára kiegészítő MMR oltást és immunizációs kampányt szervez**. Március elején a bolgár Egészségügyi Minisztérium értekezletet szervezett a regionális epidemiológusoknak, melyen tájékoztatták őket a kialakult járványügyi helyzetről. A jelenlévők egyetértettek abban, hogy meg kell erősíteni a mumpsz surveillance-t, és meghatározták azokat a szükséges intézkedéseket, melyek megtételével megfékezhető a mumpsz járvány.

A lakosságnak szóló általános tájékoztatás céljaként azt határozták meg, hogy információkat kell nyújtani a mumpszvírus fertőzés okozta kockázatokról és a megelőzés lehetőségeiről, többek közt a védőoltásról. A tájékoztatást a nemzeti szakértőknek a felvilágosító beszélgetéseken, televízió- és rádióadásokban való részvételével tették hatékonyabbá.

Forrás: <http://www.eurosurveillance.org/ew/2007/070322.asp#4>

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2007. április 2-8.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális fertőző betegségek** közül a **salmonellosisok** száma 15%-kal csökkent az előző héthez képest, és közel harmadával volt kevesebb, mint a 2001-2005. évek 14. hetét jellemző középérték. Mérsékelten csökkent a **campylobacteriosis** bejelentések száma az elmúlt hetihez viszonyítva, a betegség járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint az előző évek azonos hetében. Az **enteritis infectiosa** bejelentések száma alig változott a 13. hetihez képest, és mind a heti, mind az év eleje óta regisztrált megbetegedések száma nem tért el lényegesen a 2006-ot megelőző öt év megfelelő mediánjától.

A héten három közösségi **gastroenteritis járványról** érkezett jelentés, mindhárom a 14. héten kezdődött. Két járványban **salmonella sp.**-t azonosítottak, mint kóroki tényezőt, a harmadik járványban az etiológia jelenleg még ismeretlen, a kórokozó kimutatására irányuló székletvizsgálatok folyamatban vannak.

Esztergomban (Komárom-Esztergom megye) április 8-tól a jelentés írásáig **28 lázas gastroenteritis** megbetegedést regisztráltak (38-39°C láz, görcsös

hasi fájdalom, hidegrázás, székletürítés naponta 10-15 alkalommal), közülük **6 fő került kórházba**.

A kórházban ápoltak diagnosztikus székletbakteriológiai vizsgálatának előzetes eredménye szerint a megbetegedéseket feltehetően **salmonella** okozta. A megbetegedések az április 7-én, összesen **55 adagban készült ebédet** (tyúkhúsleves csigatésztával, báránysült, sajttal, sonkával töltött sertésborda rántva) **fogyasztók** körében fordultak elő. A helyszíni vizsgálat során vett étel- és törlésmintákat (8 db ételminta 2 db élelmiszer nyersanyag, 10 db törlésminta) az ÁNTSZ Észak-Dunántúli Laboratóriumába, Győrbe szállították.

Az előző heti tíz **vírushepatitist** követően a 14. héten nyolc megbetegedést jelentettek. A bejelentések száma fele volt a korábbi évek azonos időszakában regisztrálnak. A nyolc megbetegedést öt különböző területen észlelték, a Pest megyében diagnosztizált négy megbetegedés között epidemiológiai kapcsolatra ezideig nem derült fény.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** bejelentések száma negyedével csökkent a 13. héthez viszonyítva, azonban az esetszám a 2001-2005. évek 14. hetét jellemző medián értékének két és félszeresét is meghaladta. A legmagasabb területi incidenciát Budapest mellett Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala megyében regisztrálták. Az elmúlt héthez képest 25%-kal kevesebb **varicella** került a nyilvántartásba, a betegség járványügyi helyzete nem tért el jelentősen a 2006. év azonos időszakától. A bárányhimlő megbetegedések 100 000 lakosra számított gyakorisága Veszprém megyében volt legmagasabb, az országos átlag több mint kétszerese. A 14. héten három **mumpsz**-gyanút regisztráltak, **morbilli** és **rubeola** esetet nem jelentettek. Egy szerológiai vizsgálattal megerősített **pertussis** megbetegedés került a nyilvántartásba, az egyhónapos gyermek a betegség ellen még nem részesült védőoltásban.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül hét **gennyes meningitis (C szerocsoportú N.meningitidis – 2, Staphylococcus hominis – 1 eset)**, egy **meningitis serosa** és négy **encephalitis infectiosa** megbetegedés került a nyilvántartásba.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

14/2007.sz.heti jelentés (weekly report)

(2007.04.02 – 2007.04.08.)

Betegség Disease	a 14. héten (week)			az 1 – 14. héten (week)		
	2007.04.02- 2007.04.08.	2006.04.03- 2006.04.09.	Medián 2001- 2005	2007.	2006.	Medián 2001- 2005
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Botulizmus	-	•	•	4	•	•
Salmonellosis	51	72	73	884	1048	1066
Dysenteria	1	1	3	17	18	43
Dyspepsia coli	-	-	1	9	13	22
Egyéb E.coli enteritis	-	-	1	12	13	17
Campylobacteriosis	56	91	94	931	1314	1224
Yersiniosis	2	-	-	11	17	33
Enteritis infectiosa	792	907	763	11329	12851	10896
Hepatitis infectiosa	8	20	17	145	138	220
AIDS	-	-	-	6	6	8
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	1	-	2	9	3
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	1	-	-	11	6	3
Scarlatina	207	231	74	2916	2311	1059
Morbilli	-	-	-	-	4	2
Rubeola	-	1	1	4	22	24
Parotitis epidemica	3	1	3	33	37	67
Varicella	1473	1549	1224	21035	19680	16219
Mononucleosis inf.	26	27	29	263	353	392
Legionellosis	-	1	1	3	6	25
Meningitis purulenta	7	11	7	82	84	86
Meningitis serosa	1	2	2	16	14	21
Encephalitis infectiosa	4	1	1	47	26	21
Creutzfeldt-J.-betegség	1	-	-	7	2	3
Lyme-kór	3	4	4	64	62	41
Listeriosis	-	-	-	1	1	2
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	2	-	5	10	4
Ornithosis	-	-	-	5	19	1
Tularemia	-	2	-	9	30	12
Tetanus	-	-	-	1	2	-
Vírusos haemorrh. láz	1	-	-	4	-	2
Malaria*	-	1	-	3	4	2
Toxoplasmosis	3	3	2	36	39	60

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2007.04.10.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

14/2007.sz. heti jelentés (weekly report)

(2007.04.02 – 2007.04.08.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentaria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	10	-	10	72	-	62	166	4	-	-
Baranya	6	-	2	112	-	3	68	-	-	-
Bács-Kiskun	2	-	1	18	-	10	69	2	1	-
Békés	2	-	1	24	-	1	66	2	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	1	-	3	49	1	5	138	2	3	-
Csongrád	11	1	2	68	-	2	21	1	1	-
Fejér	2	-	6	59	1	10	66	1	-	-
Győr-Moson-Sopron	4	-	4	25	1	14	90	1	1	1
Hajdú-Bihar	3	-	9	9	-	17	83	1	-	-
Heves	2	-	1	48	-	7	86	-	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	1	-	-	78	-	7	54	1	-	-
Komárom-Esztergom	1	-	2	13	-	7	70	3	-	-
Nógrád	-	-	-	15	-	2	30	-	-	-
Pest	2	-	1	50	4	28	209	3	-	1
Somogy	-	-	1	19	-	-	37	-	-	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	-	-	2	6	1	1	26	-	-	-
Tolna	1	-	-	52	-	-	21	-	-	-
Vas	-	-	8	10	-	13	39	2	-	-
Veszprém	1	-	3	53	-	8	107	2	-	1
Zala	2	-	-	12	-	10	27	1	1	-
Összesen (total)	51	1	56	792	8	207	1473	26	7	3
Előző hét (previous week)	60	1	61	769	10	279	1993	24	7	8

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2007.04.10.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Épinfo**)
Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Épinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek;

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Épinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Épinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Épinfo. Épinfo 2003; 1:1-2.)

**Országos tisztifőorvos:
dr. Falus Ferenc**

Épinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:
Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:
Vizinger Ferenc